

2^e BESTUURSRAPPORTAGE 2019

14 oktober 2019

Inhoud

Voorwoord	2
Leeswijzer	3
1. Financiële samenvatting	4
1.1 Overzicht van baten en lasten 2019 ODBN	4
1.2 Structurele mutaties ODBN	5
Beleidsrapportage	6
2. Programma-analyse	7
2.1 Algemeen	7
2.2 Programma Fysieke leefomgeving	7
2.3 Programma Afvalinzameling en –verwerking	14
2.4 Bedrijfsvoering	21
3. Overige onderwerpen	29
3.1 Urenanalyse	29
3.2 Investerings	31
3.3 Reserves	32

VOORWOORD

Geachte bestuurders, raadsleden en Statenleden,

In het kader van een goede verantwoording van het jaar 2019 ligt voor u de 2^e Bestuursrapportage van de Omgevingsdienst Brabant Noord (ODBN).

Dit document is de tweede vervolgrapportage op de op 19 december 2018 vastgestelde programmabegroting 2019. Het omvat de rapportageperiode januari tot en met augustus. Dit is tevens het laatste moment om de budgetten voor 2019 (programma overstijgend) te wijzigen met goedkeuring van het Algemeen Bestuur.

In het jaar 2019 hebben we in en buiten de organisatie te maken met de nodige ontwikkelingen die gevolgen hebben op onze bedrijfsvoering en dienstverlening. Ontwikkelingen van buiten de organisatie zijn onder meer de stikstofproblematiek (het onderuitgaan van de PAS), de problemen rondom de Zeer Zorgwekkende Stoffen in de bodem en grondverzet en de uitvoeringsconsequenties van de Transitie Zorgvuldige Veehouderij. Maatschappelijke problemen die voelbaar zijn in ons hele land en ook een groot effect hebben op de ODBN. Deze ontwikkelingen vragen tijd, aandacht en flexibiliteit van onze medewerkers om de gevolgen zo goed mogelijk te vertalen en zo klein mogelijk te maken, waar dat kan. Financieel kunnen dergelijke ontwikkelingen ook een grote impact hebben op onze begroting zonder dat we direct alle financiële gevolgen op dit moment kunnen inschatten. Samen intensief optrekken met u als deelnemer én ketenpartner is een belangrijke voorwaarde in de aanpak hierin.

Ik verwacht dat de turbulentie in de fysieke leefomgeving de komende jaren blijft bestaan. In ons werk als omgevingsdienst worden onzekerheden en nieuwe ontwikkelingen met een grote maatschappelijke impact steeds meer een constante factor. Dat vraagt om goed inzicht in de organisatie en de ontwikkeling van nieuwe competenties van medewerkers. Ook in het licht van de Omgevingswet is dit een vereiste.

Aan de andere kant zien we dit jaar ook de gevolgen van de krapte op de arbeidsmarkt. Op vacatures komen veel minder (kwalitatief goede) reacties. Daarom zijn we gestart met een andere manier van werving om meer eigen medewerkers in dienst te kunnen nemen. De krapte op de arbeidsmarkt heeft consequenties voor de werkprogramma's en vervolgens ook financiële consequenties. Positief om te melden is dat in september opnieuw een groep ambitieuze trainees zijn gestart. Ditmaal een groep VIO's (Vergunningverleners in Opleiding) .

Ten opzichte van de vorige bestuursrapportage kan ik u melden dat het benodigde inzicht en sturingsinformatie nu uit onze systemen kunnen worden gehaald. Dit is een direct gevolg van de projecten uit het MJOP. Dat maakt dat we als organisatie steeds meer in control komen. Financiële effecten die door de eerder genoemde maatschappelijke ontwikkelingen en krapte op de arbeidsmarkt zijn ontstaan, kunnen worden bijgestuurd zodat dat effect zo klein mogelijk wordt. In deze bestuursrapportage vermelden we transparant op de onderdelen de afwijkingen, maar sturen we als geheel op een neutraal resultaat op het einde van 2019.

Kortom, we werken in een turbulente tijd met telkens nieuwe ontwikkelingen, maar steeds meer vanuit een stabiele organisatie die stappen vooruit zet.

Jan Lenssen
Directeur Omgevingsdienst Brabant Noord

September 2019

LEESWIJZER

Allereerst worden in hoofdstuk 1 de belangrijkste financiële ontwikkelingen in 2019 en verder geschetst in de financiële samenvatting waarbij de mutaties een nieuw geprognosticeerd begrotingsresultaat geven.

Het centrale onderdeel van deze bestuursrapportage is de beleidsrapportage, waarbij in hoofdstuk 2 de programma-analyse wordt gegeven. In die analyse presenteren we de beleidsontwikkelingen per programma met daaraan gekoppeld de financiële afwijkingen die we nu voorzien. Tot slot vindt u in hoofdstuk 3 de overige voor de ODBN relevante onderwerpen; de uren, investeringen en de reserves.

Waar u in deze rapportage een negatief getal leest, betekent dit een nadeel voor de exploitatie van de ODBN als concern. De positieve getallen betreffen voordelen. Waar gesproken wordt over saldi, betreft dit saldi van baten minus lasten. Waar gesproken wordt over afwijkingen, betekent dit de afwijking tussen de laatst gewijzigde begroting en de prognose.

1. FINANCIËLE SAMENVATTING

Deze financiële samenvatting richt zich op de ODBN. Voor de financiële samenvatting BCA verwijzen we naar het programma afvalinzameling en –verwerking.

1.1 Overzicht van baten en lasten 2019 ODBN

Het geprognosticeerde begrotingssaldo neemt met € 2.200 toe. Dit is een nagenoeg neutrale mutatie. Dit komt grotendeels door een afname van de omzet binnen programma fysieke leefomgeving, die wegvalt tegen de lagere lasten binnen de diverse programma's. De ODBN stuurt erop om alsnog de omzet te realiseren. Daar zijn mogelijk extra middelen voor nodig. Om het risico op begrotingsonrechtmatigheid te minimaliseren, wordt voorgesteld om de achterblijvende baten op programma fysieke leefomgeving enerzijds en de achterblijvende lasten op programma bedrijfsvoering anderzijds, niet definitief als begrotingswijziging op te nemen.

Onderstaande tabel toont een algemene financiële stand van zaken, waarin u wordt meegenomen in de mutaties die reeds zijn doorgevoerd en op de geprognosticeerde afwijkingen per programma.

Saldo programma's (bedragen in euro's)	Saldo na 1e bestuurs- rapportage	Mutaties separate besluitvorming	Saldo voor 2e bestuurs- rapportage	Prognose saldo baten - lasten	Afwijking 2019
Fysieke leefomgeving	8.673.400		8.673.400	7.708.200	-965.200
Afvalinzameling en verwerking (exclusief BCA)	0		0	0	0
Crisis- en klachtenbeheer	0		0	0	0
Subtotaal programma's	8.673.400	0	8.673.400	7.708.200	-965.200
Overhead	-8.431.000	-145.000	-8.576.000	-9.264.000*	-688.000
Onvoorzien	-100.000		-100.000	0	100.000
Treasury	0		0	0	0
Subtotaal bedrijfsvoering	-8.531.000	-145.000	-8.676.000	-9.264.000	-588.000
Mutaties reserves**	-37.000	145.000	108.000	1.663.400	1.555.400
Totaal (begrotingsresultaat)	105.400	0	105.400	107.600	2.200

* Inclusief de dotatie voorziening wachtgeldverplichting

** Dit betreft de saldi van de onttrekkingen aan en stortingen in de reserves. In de 1,6 mln zit o.a. de onttrekking van 1,2 mln uit de Algemene Reserve verwerkt ter dekking van de dotatie voorziening wachtgeldverplichting.

Bovenstaande tabel toont aan dat wanneer alle baten en lasten conform prognose worden gerealiseerd, het jaarrekeningsaldo € 107.600,- zal bedragen. In de programma's in hoofdstuk 2 wordt ingezoomd op de afwijkingen tussen de ramingen bij de begroting/eerste bestuursrapportage en de huidige prognose.

Intern blijven we zowel de omzet als de lasten nauwgezet volgen om erop te sturen dat er geen negatief jaarrekeningresultaat optreedt. Onder voorbehoud van diverse ontwikkelingen, zoals bijvoorbeeld de PAS, gaan we uit van een positief resultaat van € 107.600,-.

1.2 Structurele mutaties ODBN

Vanuit de analyse van de tweede bestuursrapportage zijn er ook enkele zaken die kwantificeerbare meerjarige effecten hebben. De belangrijkste is de loonsom als gevolg van de cao ontwikkelingen. Deze effecten zijn meerjarig in kaart gebracht in onderstaande tabel.

ODBN				
Mutaties (bedragen in euro's)	2020	2021	2022	2023
Crisisbeheersing en klachtenafhandeling, toename lasten	-49.400	-49.400	-49.400	-49.400
Crisisbeheersing en klachtenafhandeling, toename baten	49.400	49.400	49.400	49.400
Archief en huisvesting	-6.000	-6.000	-6.000	-6.000
Loonsomontwikkeling	-41.400	-340.300	-340.300	-340.300
Totale mutatie begrotingssaldo vanaf 2020	-47.400	-346.300	-346.300	-346.300

Toelichting structureel effect loonsom

In de integrale doorrekening van de benodigde loonsom plaatsgevonden. Daar zijn alle structurele effecten in meegenomen. Denk hierbij aan:

- HR 21 formatieplan, waarbij de formatie ten opzichte van de begroting onveranderd is.
- Uitsplitsing BCA
- Cao 2019-2020
- Realistische analyse van de inhuuropslag
- Maar ook het voordeel op de loonsom van het uitdiensttreden van een aantal medewerkers als gevolg van een werk naar werk-traject.

BELEIDSRAPPORTAGE

2. PROGRAMMA-ANALYSE

2.1 Algemeen

Het doel van deze programma-analyse is enerzijds het informeren over de voortschrijdende financiële- en beleidsontwikkelingen in 2019 ten opzichte van de begroting 2019. Anderzijds is dit de laatste mogelijkheid om budgetten bij te stellen. Dit gebeurt in tegenstelling tot de eerste bestuursrapportage, op basis van een totaalanalyse van de baten en lasten. Daarom is per programma een overzicht gegeven met alle afwijkingen op rubriekniveau.

Vanaf de Begroting 2020 kent de ODBN een nieuwe programma-indeling. Aangezien de bestuursrapportage over het jaar 2019 rapporteert, hanteren we in het kader van een goede verantwoording de oude programma-indeling zoals in de programmabegroting 2019 en de eerste bestuursrapportage.

De indeling van het programma is afhankelijk van de mate van het beleidsaandeel. Voor de inhoudelijke programma's (afval en fysieke leefomgeving) is voor de beleidsmatige toelichtingen direct het financiële gevolg gemeld en uiteindelijk samengevat in een tabel. Voor bedrijfsvoering is eerst een algemene beleidsinhoudelijke toelichting gegeven, waarna ingegaan wordt op de financiële afwijkingen om deze vervolgens toe te lichten.

Omdat de overhead centraal begroot en verantwoord wordt, zijn niet alle afwijkingen die beleidsmatig zijn toegelicht, 1 op 1 samen te vatten. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de lasten binnen het programma fysieke leefomgeving.

Binnen de programma's zijn tabellen opgenomen, waarin onderstaande kolommen zijn opgenomen:

Begroting 2019

Dit betreft de primitieve begroting, zoals deze op 19 december 2018 is vastgesteld.

Begroting na wijziging

Hierin zijn alle besluiten met financiële gevolgen verwerkt tot en met juli 2019. Denk hierbij aan:

- Resultaatbestemming jaarstukken
- Separate besluitvorming AB
- 1^e Bestuursrapportage 2019
- Administratieve wijzigingen binnen programma's

Realisatie medio 2019

Dit zijn de tot en met augustus 2019 verantwoorde lasten en/of baten.

Prognose 2019

Dit is de schatting van de totale baten of lasten bij jaareinde 2019.

Verwacht saldo 2019

Dit is het verschil tussen de begroting na wijziging en de prognose.

2.2 Programma Fysieke leefomgeving

2.2.1 Inhoud programma

Onze kerntaak is vergunningverlening, toezicht en handhaving op het gebied van milieu, natuurbescherming, bouwen, wonen, ruimtelijke ontwikkeling en omgevingsrecht (advies).

Er wordt uitvoering gegeven aan werkprogramma's die door deelnemers in opdracht worden gegeven. Ook voert de ODBN regionale programma's uit (te weten: collectieve taken, Samen Sterk in Brabant, sanering verkeerslawaaï, klachtenregeling en crisispiket).

2.2.2 Wat willen we bereiken?

Gezien de vele ontwikkelingen binnen het werkgebied van de ODBN op gebied van landelijke en regionale wet- en regelgeving, is het essentieel om onze werkwijze blijvend te ontwikkelen naar een gebiedsgerichte, omgevingsbewuste en bestuurlijk-sensitieve werkwijze.

In een snel veranderende wereld kunnen we alleen beter worden door nauw samen te werken met allerlei partners en onze deelnemers. Zo kunnen we de lokale situatie optimaal koppelen aan onze kennis en deskundigheid over de fysieke leefomgeving. Om in 2021 klaar te zijn voor de Omgevingswet gaan we de komende jaren nog intensiever samenwerken.

2.2.3 Wat zijn we daarvoor aan het doen in 2019?

Collectieve taken

Naast individuele dienstverlening (waaronder het uitvoeren van basistaken en verzoektaken) voert de ODBN werkzaamheden uit voor het collectief van haar deelnemers. Een belangrijk werkprogramma is de Collectieve Taken. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om ontwikkelingen als intensieve veehouderij, implementatie omgevingswet, informatiegestuurd werken, samenwerking (bijvoorbeeld met het strafrecht) en ketentoezicht. Deze werkzaamheden zijn gericht op productinnovatie en -ontwikkeling, kwaliteitsverbetering en efficiencyverbetering van de primaire taken. De collectieve taken vervullen daarmee een vliegwielfunctie voor noodzakelijke ontwikkelingen op het programma Individuele Dienstverlening de Basis- en Verzoektaken.

Het werkprogramma Collectieve Taken had te kampen met een capaciteitstekort vanwege het vertrek van een aantal projectleiders. Zoals gemeld in de eerste bestuursrapportage van 2019 was hierdoor de uitvoering van het werkprogramma Collectieve Taken vertraagd. Inmiddels zijn de vacatures voor de projectleiders in het team Innovatie en Ontwikkeling ingevuld en zijn de projecten nu in uitvoering.

In de uitvoering merken we bovendien dat er meer uren nodig zijn om de projecten goed inhoudelijk en met een werkbaar resultaat af te ronden. Concrete voorbeelden zijn hierbij de ontwikkeling van de verbinding bestuursrecht/strafrecht en de verdere ontwikkeling van de Ketenaanpak. Daarnaast heeft het werkprogramma Collectieve Taken tijdelijk te maken met het inwerken van nieuwe projectleiders op hun projecten, waardoor zij op dit moment meer tijd kwijt zijn dan ervaren projectleiders.

Bovenop de uitvoering van het werkprogramma Collectieve Taken 2019 merken we dat de druk op het werkprogramma toeneemt. Met andere woorden: er worden steeds meer (ontwikkel)vragen gesteld, zoals de PAS, RES, PFAS en de Transitie Zorgvuldige Veehouderij. Deze vragen zijn niet opgenomen in het programma collectieve taken, terwijl er wel inzet gevraagd wordt en kosten voor gemaakt moeten worden. Per onderwerp gaan we met u in overleg voor de inzet en de dekking van de kosten.

Effect op begroting 2019:

- We sturen erop om, ondanks de toegenomen druk, de eerdere raming in het werkprogramma Collectieve Taken en het inwerken van nieuwe projectleiders, de Collectieve Taken binnen de beschikbare uren af te ronden om zo het risico op een overschrijding te minimaliseren.

Vorbereiding invoering Omgevingswet

Begin 2019 is het Plan van Aanpak vastgesteld om de organisatie voor te bereiden op de Omgevingswet. De ODBN richt zich daarbij op de invoering op 1 januari 2021 van de Omgevingswet voor wat betreft de VTH-taken. Concreet informeren we en leiden we medewerkers op en richten we interne (werk)processen en systemen in op de procedures van de Omgevingswet. Om dit te realiseren is een projectorganisatie ingesteld met als belangrijkste doelstelling dat op 1 januari 2021 de basis op orde is om ook daadwerkelijk conform de Omgevingswet te gaan werken.

Ook moeten er afspraken over samenwerking, taken en rollen met partners worden gemaakt. Hiervoor is het Regionaal Netwerk Omgevingswet (RNO) begin 2019 weer nieuw leven ingeblazen. Hier vindt afstemming en overleg plaats tussen de ketenpartners, deelnemers en ODBN en worden voorstellen voorbereid hoe deze processen ingericht moeten worden.

Onze focus ligt op het inrichten van de VTH taken onder de Omgevingswet. We ervaren echter ook in toenemende mate een oproep aan de ODBN om een faciliterende en ondersteunende rol te spelen in het opstellen van Omgevingsvisies en –plannen. Dit past echter niet in het momenteel beschikbare budget.

Effect op begroting 2019

- De uitvoering van het plan van aanpak loopt op schema
- We sturen om de invoering van de Omgevingswet binnen de huidige financiële kaders uit te voeren.
- Eventuele extra verzoeken (buiten VTH) worden aanvullend gecontracteerd

Wet natuurbescherming en PAS

De Wet natuurbescherming (Wnb) regelt de bescherming van natuurgebieden die uniek zijn voor Nederland en Europa, de bescherming van planten en dieren en van bossen en andere houtopstanden.

De provincie is bevoegd gezag voor het verlenen van vergunningen/ontheffingen en het toezicht en de handhaving (VTH-taken) van de Wet natuurbescherming. De ODBN verleent namens de provincie deze vergunningen en ontheffingen. Toezicht en handhaving op de naleving van de Wet natuurbescherming wordt namens de provincie, als verzoektaak, uitgevoerd door de drie omgevingsdiensten, voor zover het gaat om inrichtinggebonden taken. Voor niet-inrichtinggebonden taken in Natura 2000 gebieden voert de ODBN deze taken uit voor heel Brabant.

Gevolgen van de uitspraken PAS

De uitspraken van 29 mei 2019 over het Programma Aanpak Stikstof (PAS) hebben de komende jaren een grote impact op ons werk. Door de uitspraak over de PAS ontstaat er een nieuwe situatie waarvan medio 2019 nog niet helemaal helder is hoe die zich gaat ontwikkelen. Er komt ongetwijfeld een alternatief voor de PAS. Het Rijk is bezig met de ontwikkeling daarvan, maar het is de verwachting dat dit wel tot 2023 kan gaan duren.

Op de korte termijn zien we dat een deel van de vergunningverlening weer kan worden opgestart. Het rekenprogramma AERIUS is aangepast en kan weer gebruikt worden, zij het met flinke beperkingen. Aanvragen waarbij sprake is van een gelijkblijvende stikstofdepositie of een afname kunnen daardoor weer vergund worden. Aanvragen met een toename van de stikstofdepositie kunnen we echter niet oppakken. Dit is een (kleine) stap in het weer oppakken van de vergunningverlening rondom stikstof.

In algemene zin vragen de ontwikkelingen rondom de PAS onze voortdurende aandacht en flexibiliteit op zowel beleidsniveau als op het niveau van de aanvragen. Veel aanvragen leiden tot een individuele toetsing en betekent extra werk voor de ODBN. In onze advisering merken we daarnaast een toename in maatwerk bij aanvragen waar grote maatschappelijke druk op zit. Op de langere termijn verwachten we een toename van het aantal vergunningen, onder andere doordat veel meldingsvrije of meldingsplichtige activiteiten nu vergunningsplichtig zijn geworden, zoals bemesten en beweiden.

Effecten op begroting 2019:

- De dienstverlening rondom de PAS was tot nader order opgeschort en is door de meest recente ontwikkelingen beperkt weer opgestart. De verwachting is echter dat er voor het deel van de aanvragen nog geen oplossing is om deze aanvragen af te kunnen handelen;
- Hierdoor dreigt dat de vergunningverlening nagenoeg stil komt te liggen. Gespecialiseerde medewerkers krijgen hierdoor een leegloop aan taken. Kortom, wel kosten voor de ODBN maar geen opbrengsten vanuit de deelnemers. Daar waar mogelijk nemen we maatregelen voor alternatief werk of beëindigen we de externe inhuur.
- Daar staan enkele specifieke (aan)vragen voor overleg en maatwerk voor gemeenten tegenover. Denk bijvoorbeeld aan kosten die worden gemaakt voor medewerkers in de PAS-werkgroep om de ontwikkelingen van de PAS te vertalen naar onze bedrijfsvoering en maatwerk bij aanvragen.
- Het zuivere PAS-effect voor 2019 en de jaren daarna is nu nog niet te kwantificeren. Elke ontwikkeling en het financieel effect daarvan, volgen we op de voet. Hierover zullen wij de deelnemers informeren.

Uitvoeringsconsequenties Transitie Zorgvuldige Veehouderij

De drie Brabantse Omgevingsdiensten hebben een notitie laten opstellen over de ontwikkelingen in de Brabantse veehouderij en wat daarvan de gevolgen zijn voor de (extra) VTH-taken voor provincie, gemeenten en omgevingsdiensten. De daarin geschetste ontwikkelingen betreffen de volgende thema's:

- Besluit emissiearme huisvesting en actieplan ammoniak en stoppersmaatregelen
- Warme sanering varkenshouderij
- Sanering asbest staldaken
- Actualisatie in verband met BBT (best beschikbare technieken)
- Provinciale verordening ruimte
- Provinciale verordening natuurbescherming en programmatische aanpak stikstof
- Project intensivering toezicht veehouderijen

De gevolgen van het 'onderuitgaan' van de Programmatische Aanpak Stikstof zijn op dit moment nog niet kwantificeerbaar maar hebben ook de nodige effecten op de Transitie Zorgvuldige Veehouderij. Naast de eerder beschreven effecten is beweiden en bemesten nu een vergunningsplichtige activiteit, wat vervolgens ook weer de inzet van toezicht en handhaving tot gevolg kan hebben.

Er is een ambtelijke en bestuurlijke Taskforce opgericht. De Taskforce maakt voorstellen voor de 3 (directeuren van de) Brabantse omgevingsdiensten met concrete maatregelen en oplossingen voor het (capaciteits-)probleem door de ontwikkelingen in de Brabantse veehouderij. De voorstellen houden rekening met de achterliggende provinciale milieudoelen.

Twee vragen zijn hierbij van belang:

1. Welke organisatorische/personele maatregelen en welke werkprocessen/procedures zijn er nodig om de piek het hoofd te bieden?
2. Welke bestuurlijke keuzes en besluiten zijn noodzakelijk om te komen tot een werkbare situatie?

Effect op begroting 2019:

- De ambtelijke taskforce stelt in 2019 voorstellen voor de stuurgroep* op. Deze voorstellen moeten ertoe leiden dat de piek aan werkzaamheden die de komende jaren wordt verwacht kan worden opgevangen door organisatorische maatregelen, bestuurlijke keuzes en het inhuren van extra capaciteit. De hiermee gepaard gaande werkzaamheden worden uitgevoerd voor zowel gemeenten als provincie.
- Er worden momenteel tussen de 3 Omgevingsdiensten en de provincie afspraken gemaakt over de extra kosten. Tevens zijn we met de provincie in gesprek om, vooruitlopend op de besluitvorming over de maatregelen, afspraken te maken over de extra kosten in 2019 om extra medewerkers aan te trekken. Omdat deze afspraken nog niet afgerond zijn, zijn deze ook nog niet verwerkt in de deze bestuursrapportage.

** De stuurgroep bestaat uit 7 personen; de gedeputeerde en per omgevingsdienst 2 leden uit het Algemeen Bestuur.*

Samen Sterk in Brabant (inclusief ondermijnende milieucriminaliteit)

Het SSiB-team is nu op sterkte en ingewerkt. Het team opereert soms op het snijvlak van toezicht en handhaving en opsporing en vervolging, daar waar het gaat om het signaleren van (de gevolgen) van (drugs)criminaliteit, zoals het geval is bij bijvoorbeeld het aantreffen van een hennepveld of het signaleren van een dumping van het afval daarvan. Het enerzijds zijn van ogen en oren in het veld en anderzijds het leveren van een bijdrage aan het opstellen van een proces verbaal, of bestuurlijke strafbeschikking milieu (BSBM), wordt zeer gewaardeerd door de ketenpartners.

Voor de komende periode ligt de focus op het verder professionaliseren van het team en haar (integrale) werkwijze en het continueren van de financiering, ook na 2020. Goed nieuws in deze is het feit dat in het bestuursakkoord van de Provincie is aangegeven dat GS in deze bestuursperiode door wil gaan met de versterkingsimpuls m.b.t. toezicht en handhaving in het natuurnetwerk van Noord Brabant.

Om de kosten en baten van SSiB 2.0 (dus niet de versterkingsimpuls van de provincie) in balans te brengen is de formatie teruggebracht van 6.0 fte naar 4.5 fte. Met de partners SSiB 2.0 gaan we de komende periode in gesprek over hun financiële bijdrage voor na 2020. Daarbij gaat het zowel om de continuering als de omvang. Indien het voorstel voor continuering na 2020 wordt overgenomen dan gaan we weer terug naar 6 BOA's.

De 1.5 fte vermindering voor de groene BOA's wordt wel intern gecompenseerd door extra 1.5 fte grijze BOA-capaciteit omdat hier een tekort aan is gezien het werkaanbod.

Effect op begroting 2019

- Verminderde formatie wordt ingevuld met grijze BOA's zodat ook het strafrecht kan worden toegepast.
- Er wordt in deze bestuursrapportage een correctie opgesteld op een onterechte boeking in de eerste bestuursrapportage. Het betreft slechts een verschuiving van een doorbelasting naar het programma fysieke leefomgeving (SSiB) naar het programma bedrijfsvoering (overhead). Deze correctie verloopt budgettair neutraal.

Zeer zorgwekkende stoffen

De stofgroep GenX wordt onder andere gebruikt om coatings zoals Teflon (de antiaanbaklaag) te produceren. Onlangs is bekend geworden dat de stoffen in deze stofgroep (onder andere PFAS en PFOS) zich zeer gemakkelijk verspreidt naar lucht, oppervlaktewater, bodem en het grondwater. Omdat deze stoffen giftig zijn en deels via de lucht in de Brabantse bodem terecht zijn gekomen en de stoffen niet genormeerd zijn in de Wet bodembescherming dreigen herinrichtingsprojecten en 'gewoon' grondverzet fors te stagneren en geheel tot stilstand te komen.

Bodembedreigende stoffen mogen niet verspreid worden, vanwege de risico's die deze met zich meebrengen voor natuur (cumulatie), voedselzekerheid en bovenal de gezondheid van de mens. Onder meer vanwege deze eigenschappen worden deze stoffen als Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS) benoemd. De zorgplicht Wet bodembescherming (artikel 13) is van toepassing.

In augustus 2019 zijn veldwerkzaamheden uitgevoerd om het achtergrondniveau in onze regio te bepalen. Doordat heel Nederland bezig is om 'handen en voeten' te geven aan het omgaan met PFAS is de wachtrij bij het laboratorium steeds groter aan het worden. Verder gaan we extra voorlichting geven bij de deelnemers aan de afdelingen civiel om hen te informeren over deze situatie.

Effect op begroting 2019:

- Vooralsnog is er geen sprake van overschrijding van het beschikbare budget voor dit project.
- Naar verwachting kan er pas eind 2019 een aanvullend beleidsstuk PFAS aan de gemeenten worden aangeleverd. Dit beleidsstuk is aanvullend op de Nota bodembeheer en bodemkwaliteitskaarten.

Klachtenregeling, crisispiket en omgevingszorg

Zoals toegezegd in de 1^e bestuursrapportage wordt een inzicht gegeven in de kosten die de klachtenregeling, crisispiket en omgevingszorg met zich meebrengen. Hieronder vind u dit effect. Zoals eerder gemeld is de oorzaak van deze kostenstijging gelegen in de professionalisering die de MKC (Milieu Klachten Centrale) het laatste jaar heeft doorgemaakt. In het verlengde hiervan kan niet uitgesloten worden dat dit vanaf 2021 tot een verdere kostenstijging leidt. Hierover zijn gesprekken gaande met de collega-omgevingsdiensten uit Brabant, de RUD-Zeeland en de DCMR.

Effect op begroting 2019:

- De totale kosten zijn gecijferd op € 95.000 voor het jaar 2019. Dit komt neer op € 0,13 per inwoner. Dit betreft een toename op "out of pocket" kosten. Per saldo is de toename van de lasten € 88.000 in 2019.
- De deelnemers dragen gezamenlijk € 54.000 extra bij. Dit komt grotendeels doordat enkele deelnemers (gem. Den Bosch en provincie) ook aansluiten. Dit was bij de begroting 2019 nog niet bekend.
- Ook is er sprake van een afname van eigen uren en daarmee van de omzet die aan dit product kan worden toegerekend. Deze omzet wordt op andere producten terugverdiend en is geschat op € 34.000 voor 2019.

Sanering verkeerslawaaï

Op 10 juli heeft het AB ingestemd met het project Sanering Verkeerslawaaï. In 2019 vindt met name de voorbereidingsfase plaats. Het restant van het project vindt in 2020 en verder plaats.

Effect op begroting 2019:

- Er is voor € 328.000 uren geprognosticeerd in 2019. Het totale project is geschat op € 2.500.000,- en het restant van € 2.172.000,- landt naar verwachting in 2020.

2.2.4 Financiële afwijkingen

Toelichting afwijkingen:

Programma	Begroting	Begroting	Realisatie	Prognose	Verwacht saldo
Fysieke leefomgeving	2019	na wijziging	medio 2019	2019	2019
Inzet personeel	14.925.000	15.998.200	7.791.800	15.346.000	652.200
Inzet bedrijfsmiddelen (Fysieke leefomgeving)	443.000	705.000	158.100	793.100	-88.100
Totaal lasten	15.368.000	16.703.200	7.949.900	16.139.100	564.100
Basistaken (werkprogramma)	12.643.800	12.643.800	7.069.574	11.588.300	-1.055.500
Verzoektaken (werkprogramma)	7.635.600	7.635.600	3.775.582	7.582.600	-53.000
Aanvullende verzoektaken	2.010.000	2.010.000	907.161	1.535.200	-474.800
Collectieve taken	968.000	968.000	523.307	968.000	0
Overige regionale programma's	784.000	2.119.200	1.056.597	2.173.200	54.000
Sanering verkeerslawaaï	100.000	0	0	0	0*
Totaal baten	24.141.400	25.376.600	13.332.221	23.847.300	-1.529.300
Saldo	8.773.400	8.673.400	5.382.321	7.708.200	-965.200

**De exploitatiebaten van sanering verkeerslawaaï betreft een onttrekking aan de bestemmingsreserve ISV. Deze is in hoofdstuk 3.3 gepresenteerd.*

De afwijkingen op het onderdeel “inzet personeel” worden in het programma bedrijfsvoering verantwoord.

Te zien is een achterblijvende omzet. Dit komt door een lager aantal declarabele / facturabele uren. Voor een toelichting daarop wordt verwezen naar paragraaf 3.1 – de Urenanalyse.

2.3 Programma Afvalinzameling en –verwerking

2.3.1 Inhoud programma

Bij de oprichting van de ODBN is in de Gemeenschappelijke Regeling besloten dat de omgevingsdienst een aantal taken van het voormalige RMB onverkort voortzet. In het kader van afvalinzameling en -verwerking vallen de volgende taakonderdelen hieronder:

- Afvalinzameling Land van Cuijk en Boekel inclusief aanpak zwerfafval (BCA)
- Vereniging van contractanten Afvalsturing Brabant (VvC)
- Beheer en nazorg van gesloten stortplaatsen

Voor wat betreft de BCA is 2019 het laatste jaar dat dit onderdeel uitmaakt van de P&C cyclus en dus deze bestuursrapportage van de ODBN.

2.3.2 Wat willen we bereiken en wat zijn we daarvoor aan het doen in 2019?

Bestuurscommissie Afvalinzameling (BCA)

Taakoverdracht en GR Afvalinzameling Land van Cuijk en Boekel

We streven naar een afzonderlijke Gemeenschappelijke Regeling Afvalinzameling Land van Cuijk en Boekel per 1 januari 2020. Het betreft een gemeenschappelijke regeling zonder personeel. Momenteel loopt een onderzoek naar mogelijke overdracht van taken van de ODBN naar de Werkorganisatie CGM.

De voorbereidingen voor het aangaan van een nieuwe gemeenschappelijke regeling Afvalinzameling Land van Cuijk en Boekel zijn in volle gang. Momenteel bereidt CGM een voorstel voor om de taak over te nemen. In dit voorstel zijn de voorwaarden inclusief (incidentele) frictiekosten opgenomen waaronder CGM de taak kan overnemen. Besluitvorming vindt in het laatste kwartaal van 2019 plaats.

Effecten op begroting:

- Het effect op de begroting 2019 is nu nog niet bekend.

Organisatiekosten BCA

Loonkosten, overhead en directe externe kosten

Er is bij het opstellen van de begroting 2019, in onvoldoende mate rekening gehouden met de kostenstructuur van de BCA. Deze bestaat uit 3 pijlers; doorbelasting loonkosten vanuit de ODBN, doorbelasting overhead vanuit de ODBN en directe BCA kosten. Omdat de BCA evenals de overige organisatieonderdelen van de ODBN gebruik maakt van de overhead, moeten de kosten BCA ook worden berekend tegen integraal tarief, inclusief overhead. Voor 2019 betekent dit een nadeel van €186.000 en een structureel effect op de begroting 2020 van € 191.000. Deze ontwikkeling is reeds gemeld bij de Jaarrekening 2018. Daarnaast zijn er inhoudelijke ontwikkelingen die de hoogte van de BCA kosten beïnvloeden. Dit betreft onder andere de hieronder genoemde onderwerpen.

Accountantscontroles Nedvang verpakkingen

Gemeenten hebben een deelnemersovereenkomst met Nedvang voor verpakkingen. Hierin is een controleplicht opgenomen. Deelnemers zijn zelf verplicht om een controleverklaring aan te leveren aan Nedvang. In het kader van de raamovereenkomst verpakkingen 2013-2020 wordt gemiddeld 1x in de 5 jaar een gemeente gecontroleerd. Echter heeft de accountant van Nedvang voor 2019 drie aan de BCA deelnemende gemeenten geselecteerd. Dit brengt incidenteel extra kosten met zich mee van € 15.000.

Ondersteuning Bizob bij aanbestedingen BCA

In de eerste bestuursrapportage is gemeld dat de kosten voor de begeleiding van de Europese aanbestedingsprocedure voor het inzamelen en afvoeren en verwerken van oud papier en karton (OPK) door Bizob worden doorbelast aan de BCA. Deze aanbesteding zou 15 dagen ondersteuning kosten, wat gelijk staat aan € 10.000.

De BCA heeft besloten om vanwege gewijzigd inzicht en marktomstandigheden de voorbereidingen voor de Europese aanbesteding voor oud papier inzameling te stoppen en de overeenkomst met Peute Papierrecycling na 2019 met vooralsnog 1 jaar te verlengen.

Daarentegen biedt Bizob in 2019 ondersteuning bij:

- het inkoopproces voor grootschalig onderhoud aan de vloeistofdichte voorziening van de milieustraat Haps;
- advisering omtrent verschillende varianten Europese aanbestedingen en contractvormen in het kader van toekomstige Europese aanbestedingsprocedures.

Verwacht wordt dat dit binnen het budget van € 10.000 uitgevoerd kan worden (incidenteel effect).

Beleidsmatig onderzoek naar de effectiviteit en efficiëntie van afvalinzameling en –verwerking

In het door de BCA vastgestelde jaarprogramma BCA 2019 is opgenomen dat de BCA in 2019 door een extern bureau onderzoek uit laat voeren naar kostenbesparende beleidsmaatregelen, waarbij de inzameling en verwerking van huishoudelijk afval integraal wordt gezien. Te denken valt aan de volgende onderwerpen:

- de spreiding van milieustraten, efficiëntie van de logistiek op en vanaf de milieustraten;
- toename marktwerking bij bepaalde opdrachten;
- een mogelijke afwijkende inzamelfrequentie (of op afroep) in het buitengebied;
- een mogelijke afwijkende inzamelfrequentie voor gft-afval in de winterperiode.

Op 22 mei 2019 is de opdracht conform inkoopbeleid ODBN voor dit onderzoek gegund aan De Jonge Milieu Advies. De kosten bedragen € 18.000 (incidenteel effect).

Effecten op begroting:

- Voor de loonkosten en overhead kosten is het effect op de begroting 2019 € 186.000 en het structurele effect op de begroting 2020 bedraagt € 191.000.
- Het incidentele effect op de begroting 2019 inzake de accountantscontrole Nedvang verpakkingen bedraagt € 15.000 nadelig.
- Het incidentele effect op de begroting 2019 voor extra ondersteuning BIZOB bedraagt € 10.000 nadelig.
- Voor het beleidsmatig onderzoek naar de effectiviteit en efficiëntie van afvalinzameling en –verwerking is een bijstelling op de begroting 2019 noodzakelijk van € 18.000.

Tarieven milieustraten

Per 1 augustus 2018 wordt op de (mini)milieustraten een tarief geheven voor het aanbieden enkele recyclebare afvalstromen.

De volgende tarieven zijn ingevoerd:

- € 7,50 tot ½ m³ (en € 15,- van ½ m³ tot 1 m³, etc.) voor A en B hout, gips, grond, puin en harde kunststoffen
- € 7,50 tot 2 m³ (en € 15,- van 2 m³ tot 4 m³, etc.) voor tuinafval

Zoals gemeld in de evaluatie tuinafval (BCA vergadering 16 mei 2019) is het bezoekersaantal en de aangeboden hoeveelheid afval door de tariefinvoering op milieustraten per 1 augustus 2018 lager dan geraamd. Door minder aanbod van deze stromen zijn de opbrengsten lager dan begroot. Deze maatregel heeft een effect op ingezamelde hoeveelheden en daarmee ook op de inkomsten aan de poort en logistieke- en verwerkingskosten.

Het structureel effect op de inkomsten aan de poort bedraagt € 215.000. Op basis van een uitgevoerde evaluatie heeft de BCA op 16 mei jl. besloten om het tarief voor het aanbieden van tuinafval per 1 augustus 2019 af te schaffen.

Door afschaffing van het tarief voor tuinafval per 1 augustus 2019 nemen de opbrengsten op de minimilieustraten en de groenstraat Haps verder af. Het structureel effect op de begroting is € 110.000.

Door minder aanbod van afvalstromen dan begroot en afschaffing van het tarief voor tuinafval zijn de inkomsten aan de poort in 2019 € 282.000 lager dan begroot. Het structureel effect op de begroting 2020 voor de inkomsten aan de poort bedraagt in totaal € 325.000.

Daarentegen zijn de logistieke- en verwerkingskosten voor enkele afvalstromen lager dan begroot. Dit wordt nader toegelicht onder 'Verwerken afvalstromen'.

Effecten op begroting:

- Het effect op de begroting 2019 is € 282.000 nadelig.
- Het structureel effect op de begroting 2020 bedraagt € 325.000.

Verwerken afvalstromen

Per 1 augustus 2018 wordt op de (mini)milieustraten een tarief geheven voor het aanbieden van A en B hout, gips, grond, puin, harde kunststoffen en tuinafval. Per 1 augustus 2018 is een duidelijke afname van het aantal bezoekers waarneembaar. In de eerste 4 maanden van 2019 zijn de bezoekersaantallen bijna 50% minder dan in dezelfde periode in 2018. Minder bezoekers betekent ook minder aangeboden afval. Hierdoor zijn de logistieke- en verwerkingskosten afgenomen (prijs per ton).

Ten opzichte begroting 2019 is:

- minder B hout ingezameld, waardoor de logistieke en verwerkingskosten € 100.000 lager zijn dan begroot;
- minder puin ingezameld, waardoor de logistieke en verwerkingskosten € 30.000 lager zijn dan begroot;
- minder tuinafval ingezameld waardoor de logistieke en verwerkingskosten € 145.000 lager zijn dan begroot. Het structureel effect is lager doordat het tarief op groenafval per 1 augustus 2019 weer wordt afgeschaft. Op basis van de aantallen in 2017 wordt een structureel voordeel verwacht van € 70.000. Daarnaast wordt verwacht dat door het afschaffen van het tarief groenafval per 1 augustus 2019 het gft-afval afneemt. Dit leidt vanaf 2020 tot een structureel voordeel van € 45.000.

Daarnaast zijn de post-collection kosten voor PMD (€ 350,- per ton) € 100.000 lager door minder ingezamelde hoeveelheden dan begroot. De kosten voor post-collection a € 1.380.000 komen per 2020 door nieuwe afspraken tussen Raamovereenkomstpartijen te vervallen. Dit wordt een structureel voordeel op de begroting 2020 en wordt nader toegelicht onder "inzamelvergoeding kunststof en drankkartons".

Effecten op begroting:

- De verwerkingskosten van de diverse afvalstromen voor 2019 zorgen voor een voordeel van € 375.000 op de begroting 2019 en voor een structureel voordeel op de begroting 2020 van € 345.000.
- Het effect op begroting door het vervallen van de post-collection kosten levert een structureel voordeel op van € 1.380.000

Inzamelvergoeding kunststof en drankkartons

De post-collection vergoeding voor kunststof verpakkingsmateriaal is lager dan begroot. Conform afspraken tussen VNG, het verpakkend bedrijfsleven en het ministerie van I&W neemt de basis vergoeding voor het inzamelen en vermarkten per ton jaarlijks af. In 2019 is deze vergoeding € 656,- per ton hergebruikt materiaal (exclusief een voorschot voor vermarkting van € 90,- per ton). De registratievergoeding per ton voor drankenkartons is in 2019 wel op gelijk niveau gebleven als in 2018.

De toename van PMD en een beperkte sorteercapaciteit hebben erin geresulteerd dat bij op- en overslagen en sorteerders de hoeveelheid ongesorteerd PMD is toegenomen. Daarnaast is landelijk de kwaliteit van het ingezamelde PMD afgenomen. Deze ontwikkelingen hebben een negatieve invloed op het hergebruikpercentage en daarmee de vergoedingen voor gemeenten. Voor 2019 levert dit een nadeel op van € 272.000. Het structureel effect hiervan wordt toegelicht onder de paragraaf “*Consequenties nieuwe afspraken Raamovereenkomst Verpakkingen 2013-2022*”. In 2019 heeft ook een voordelig afrekening van Midwaste plaatsgevonden van per saldo € 100.000. Alle mutaties tezamen zorgen voor een nadeel op de begroting 2019 van € 172.000.

Consequenties nieuwe afspraken Raamovereenkomst Verpakkingen 2013-2022

Volgens de brief van VNG met als onderwerp ‘Nieuwe afspraken Raamovereenkomst Verpakkingen 2013-2022’ van 6 september 2019 verandert de regie voor kunststof verpakkingen per 2020. Gemeenten zijn dan enkel verantwoordelijk voor de inzameling van PMD en niet meer voor de verdere logistiek, het nasorteren en het vermarkten. Gemeenten hebben de keuze om vanaf 2020 een netto inzamelvergoeding van € 261,- per ton ingezamelde PMD te ontvangen. Eventuele vervuiling wordt in mindering gebracht. De post-collection kosten a € 350,- per ton (maal 3.945 ton = € 1.380.000) komen hiermee voor gemeenten te vervallen. Gemeenten hebben hierover op 6 september jl. een brief ontvangen van VNG. Gemeenten hebben de keuze voor invulling van de regierol vanaf 2020. Hierover wordt u nog doormiddel van een separaat voorstel geïnformeerd. Uitgaande van 3910 ton PMD (1e helft 2019: 1955 ton) * € 261,- per ton zou de inzamelvergoeding in 2020 € 1.020.510 zijn (structureel). Dit betekent een structureel nadeel op de begroting van € 196.000.

Eindafrekening 2015-2016 kunststofverpakkingsmateriaal

De inzameling van PMD afval vindt plaats door de BCA. De deelnemers zelf ontvangen uiteindelijk een inzamelvergoeding voor iedere ton gerecycled kunststof verpakkingsafval, dat voldoet aan de gestelde kwaliteitseisen en door de kunststof recyclende industrie ter verwerking wordt geaccepteerd. De omvang van de vergoeding per ton is echter al jaren een onzekere factor. Op landelijk niveau wordt bepaald hoe hoog de inzamelvergoeding per ton zal bedragen. Inmiddels hebben gemeenten van Nedvang een eindafrekening 2015-2016 ontvangen.

De eindafrekening zorgt er voor dat enerzijds het verschil tussen de eindafrekening en de gefactureerde voorschotten alsnog in rekening worden gebracht bij de deelnemers. Voor 2015 moet nog € 409.000 gefactureerd worden en voor 2016 € 817.000.

Daarnaast heeft de eindafrekening een effect op onze begroting. Het verschil tussen de reeds genomen opbrengsten en de uiteindelijke eindafrekening bedraagt €61.000 voordelig.

Volgens de brief van VNG van 6 september jl. ontvangen gemeenten in september 2019 van Nedvang een brief met een uitgebreide toelichting op de financiële afwikkeling van de jaren 2017, 2018 en 2019. Zodra deze brief ontvangen is volgt een verrekening tussen ODBN en de 6 BCA gemeenten.

Effecten op begroting:

- Het effect op de begroting 2019 door een lage post-collection vergoeding bedraagt €172.000 nadelig.
- Door de nieuwe raamovereenkomst Verpakking 2013-2022 ontstaat voor de post-collection vergoeding een structureel nadeel op de begroting 2020 van € 196.000.
- Het effect op de begroting 2019 naar aanleiding van de eindafrekening 2015-2016 kunststofverpakkingsmateriaal bedraagt incidenteel € 61.000 voordelig.

Inzamelmiddelen

Het PMD afval (plastic verpakkingen, metalen verpakkingen en drankenkartons) wordt ingezameld in de daarvoor bestemde afvalzakken. In 2019 wordt meer PMD afval gescheiden ingezameld. Hierdoor zijn de aanschafkosten voor PMD zakken € 39.000 hoger dan begroot in 2019. Dit heeft ook een structureel effect van € 35.000 op de meerjarenbegroting 2020.

Effecten op begroting:

- Het nadelig effect op de begroting 2019 door een toename van de PMD afvalzakken is € 39.000 en op de begroting 2020 € 35.000 structureel.

Ophalen afvalstromen

De afgelopen jaren is het aantal huisaansluitingen toegenomen voor de afvalinzameling aan huis (+/- 2.400 aansluitingen). Daarnaast is in 2019 een factuur ontvangen van € 160.000 die betrekking heeft op 2018. Dit heeft er mede toe geleid dat de meerjarenbegroting o.b.v. de jaarrekening 2018 onvoldoende is bijgesteld. Dit zorgt voor een nadeel op de begroting 2019 en structureel op de begroting 2020 van € 214.000. Tevens ontstaat op de begroting 2020 een structureel voordeel van €60.000 doordat contractueel is afgesproken dat de BCA een lagere inzamelvergoeding gaat betalen voor het inzamelen van GFT afval. Om kosten te reduceren heeft de BCA besloten dat gft-afval in 2020 in de wintermaanden minder frequent ingezameld wordt. In die maanden is er ook minder aanbod van gft-afval. Overigens wordt niet verwacht dat hierdoor in de wintermaanden weer meer etensresten in het restafval zullen komen, omdat door de lagere omgevingstemperatuur minder geuroverlast zal zijn.

Voor 2019 is ook nog een incidenteel nadeel van € 160.000 voor de afvalinzameling doordat na het afsluiten van het boekjaar 2018 een factuur is ontvangen voor de inzameling aan huis.

Effecten op begroting:

- Voor het ophalen van de verschillende afvalstromen bedraagt het effect op de begroting 2019 € 374.000 nadelig. Het structurele nadelig effect op de begroting 2020 bedraagt €154.000.

Vereniging van Contractanten (VvC)

Na de zitting bij het Nederlands Arbitrage Instituut in december 2018 leefde de verwachting dat in de eerste maanden van 2019 een eindvonnis zou worden gewezen. De arbitrage had echter veel meer tijd nodig. De uitspraak is in september 2019 gekomen en is negatief voor de Vereniging van Contractanten Afvalsturing Brabant (VvC ASB) en de Brabantse gewesten. De mogelijkheden om een eventueel ongunstig eindvonnis aan te tasten, werden door de VvC onderzocht. In het najaar 2019 zal de VvC besluiten al dan niet voor vernietiging te gaan. Ondertussen zullen de gewesten de bedragen die de arbiters hebben toegewezen inclusief de proceskosten moeten betalen. De uiteindelijke verdeling van de toegewezen bedragen over de gewesten is uitgesteld tot nader order in verband met de eventuele vernietigingsprocedure.

Zolang de gewesten en gemeenten in een procedure met Attero betrokken zijn, blijft ook de VvC voortbestaan en wordt het secretariaat door de ODBN uitgeoefend.

Over de arbitrageprocedure wordt terughoudend gecommuniceerd, omdat de lopende arbitrage een vertrouwelijk karakter heeft. De besturen van de gewesten in Noord-Brabant worden met regelmaat door de VvC geïnformeerd over de stand van zaken.

2.3.3 Financiële afwijkingen

In deze paragraaf wordt de financiële prognose weergegeven en het verwachte saldo van het programma Afvalinzameling en -verwerking. Het programma Afvalinzameling en – verwerking bestaat uit twee onderdelen; beheer stortplaatsen en de bestuurscommissie Afvalinzameling Land van Cuijk en Boekel. Voor de transparantie wordt ook de financiële tabel en prognose van de twee onderdelen apart gepresenteerd. Als eerst wordt in onderstaande tabel de financiële prognose van het programma Afvalinzameling en –verwerking gepresenteerd:

Programma	Begroting	Begroting	Realisatie	Prognose	Verwacht
Afvalinzameling en -verwerking	2019	2019 na	medio	2019	saldo
		wijziging	2019		2019
Inzet personeel	421.000	421.000	130.700	461.000	-40.000
Inzet bedrijfsmiddelen	120.000	196.000	64.500	394.000	-198.000
Exploitatie afval	6.810.000	6.831.000	3.215.500	6.869.000	-38.000
Zwerfafval	109.000	115.400	104.600	115.400	0
Stelpost	75.000	0	0	0	0
Totaal lasten	7.535.000	7.563.400	3.515.300	7.839.400	-276.000
Bijdragen deelnemers	5.750.000	5.750.000	2.926.500	5.639.000	-111.000
Bijdrage zwerfafval	109.000	115.400	54.500	115.400	0
Bijdragen derden	1.659.000	1.659.000	760.400	1.377.000	-282.000
Beheer stortplaatsen	39.000	39.000	0	48.000	9.000
Totaal baten	7.557.000	7.563.400	3.741.400	7.179.400	-384.000
Saldo	22.000	0	226.100	-660.000	-660.000

In onderstaande tabel wordt de financiële prognose van beheer stortplaatsen gepresenteerd:

Programma Afvalinzameling en -verwerking (excl. BCA)	Begroting	Begroting	Realisatie	Prognose	Verwacht
==> Beheer stortplaatsten	2019	2019 na	medio	2019	saldo
		wijziging	2019		2019
Inzet personeel	17.000	17.000	0	26.000	-9.000
Inzet bedrijfsmiddelen (programma afval ex BCA)	0	22.000	8.100	22.000	0
Totaal lasten	17.000	39.000	8.100	48.000	-9.000
Beheer stortplaatsen	39.000	39.000	0	48.000	9.000
Totaal baten	39.000	39.000	0	48.000	9.000
Saldo	22.000	0	-8.100	0	0

In onderstaande tabel wordt de financiële prognose van de bestuurscommissie Afvalinzameling Land van Cuijk en Boekel gepresenteerd.

Bestuurscommissie Afvalinzameling Land van Cuijk en Boekel	Begroting 2019	Begroting 2019 na wijziging	Realisatie medio 2019	Prognose 2019	Verwacht saldo 2019
Inzet personeel	404.000	404.000	130.700	435.000	-31.000
Inzet bedrijfsmiddelen (BCA)	120.000	174.000	56.400	372.000	-198.000
Milieustraten	567.000	588.000	321.600	588.000	0
Inzamelmiddelen	327.000	327.000	185.300	366.000	-39.000
Ophalen afvalstromen	1.909.000	1.819.000	1.229.100	2.193.000	-374.000
Verwerken afvalstromen	4.007.000	4.097.000	1.479.500	3.722.000	375.000
Zwerfafval	109.000	115.400	104.600	115.400	0
Stelpost	75.000	0	0	0	0
Totaal lasten	7.518.000	7.524.400	3.507.200	7.791.400	-267.000
Bijdragen deelnemers (inwoners)	2.503.000	2.503.000	1.252.600	2.503.000	0
Bijdragen deelnemers (uren)	1.895.000	1.895.000	958.100	1.895.000	0
Bijdragen kunststofverpakkingen	1.352.000	1.352.000	715.800	1.241.000	-111.000
Bijdragen zwerfafval	109.000	115.400	54.500	115.400	0
Directe bijdragen inw/derden	1.659.000	1.659.000	760.400	1.377.000	-282.000
Totaal baten	7.518.000	7.524.400	3.741.400	7.131.400	-393.000
Saldo	0	0	234.200	-660.000	-660.000

In onderstaande tabel zijn de structurele effecten gepresenteerd, zoals in dit programma is toegelicht. De structurele effecten voor de komende jaren lijkt er positief uit te zien. Echter zijn op dit moment nog niet alle risico's voor de BCA in beeld gebracht. In de meerjarenbegroting 2021 worden de risico's in beeld gebracht in de paragraaf weerstandsvermogen. Indien de risico's zich daadwerkelijk voordoen kan dit van invloed zijn op het hieronder gepresenteerde meerjarig begrotingsresultaat.

BCA	Baten/ Lasten		2020	2021	2022	2023
Mutaties						
Lonen en doorbelaste overhead (organisatie kosten)	Lasten	N	191.000	191.000	191.000	191.000
Aanschaf PMD zakken	Lasten	N	35.000	35.000	35.000	35.000
Inzameling aan huis	Lasten	N	154.000	154.000	154.000	154.000
Verwerken afvalstromen	Lasten	V	-345.000	-345.000	-345.000	-345.000
Verwerken afvalstromen: post- collection	Lasten	V	-1.380.000	-1.380.000	-1.380.000	-1.380.000
Opbrengst milieustraat	Baten	N	325.000	325.000	325.000	325.000
Inzamelvergoeding kunststof en drankkartons	Baten	N	196.000	196.000	196.000	196.000
Totale mutatie begrotingssaldo			-824.000	-824.000	-824.000	-824.000

2.4 Bedrijfsvoering

2.4.1 Inhoud programma

Alle ondersteunende activiteiten ten behoeve van het primaire proces maken onderdeel uit van dit programma. Dit betreft taken met betrekking tot de interne bedrijfsvoering, de interne controle werkzaamheden, de financiële administratie, communicatie en HRM. In dit programma worden tevens de baten en lasten van de algemene dekkingsmiddelen verantwoord. Hiermee is het een atypisch onderdeel van de beleidsbegroting en het programmaplan.

2.4.2 Wat willen we bereiken en wat zijn we daarvoor aan het doen?

Bedrijfsvoering (algemeen)

Op basis van de Review is een Meerjarenontwikkelingsplan opgesteld met een doorlooptijd van 2018 tot en met 2020 om te komen tot de inrichting van de beheersmatige bedrijfsvoering, betrouwbare managementinformatie en kostenbeheersing. Het MJOP loopt nog steeds conform planning en zal in 2020 zijn afgerond.

In de eerste bestuursrapportage hebben we nog aangegeven dat het operationeel krijgen van de diverse digitale koppelingen een grote uitdaging was. Vanaf eind augustus functioneert de belangrijkste koppeling van het zaakstelsel met het financieel stelsel. Vanaf dat moment kunnen we met minimale tussenkomst van functionarissen rapportages draaien waarin zowel de inhoudelijke voortgang als de financiële uitputting gerapporteerd kunnen worden. In september en oktober wordt de koppeling van de projectenadministratie met de facturatie getest. Volgens planning zal de facturatie in het vierde kwartaal rechtstreeks vanuit de gedigitaliseerde projectmodule plaatsvinden.

Zodra ook dit proces naar behoren functioneert worden de koppelingen volledig geautomatiseerd. Momenteel worden de koppelingen nog intensief getoetst op stabiliteit en betrouwbaarheid en de rapportages op validiteit.

Vergunningverleners in opleiding (VIO's)

In de eerste bestuursrapportage was reeds aangekondigd dat gestart werd met het traject voor de VIO's. De gezamenlijke werving was succesvol met 10 VIO's voor de ODBN.

Effecten op begroting:

- De niet-facturabele kosten voor 2019 zijn grotendeels financieel binnen het programma bedrijfsvoering.
- In 2020 zal dat niet meer het geval zijn. We gaan daarbij uit van minimale declarabiliteit van 70%.

Meerjarenontwikkelingsplan (MJOP)

Na afronding van de 10 projecten die deel uitmaken van het Meerjarenontwikkelingsplan (MJOP) is de ODBN een organisatie die beter in control is op diverse essentiële bedrijfsvoeringsonderdelen. Na deze inhaalslag blijft de ODBN veranderen en verbeteren. De suggestie die in het AB van 10 juli is gedaan om door een externe partij een onafhankelijke tussenevaluatie te laten doen, is opgepakt.

Effecten op begroting:

- Het budget dat beschikbaar is gesteld door de deelnemers voor het MJOP is in totaal over 3 jaar € 2.152.000. Het begrote budget voor 2019 is € 946.000.
- Mogelijk zullen enkele projecten niet volledig in 2019 worden afgerond en zullen de daarmee gemoeide kosten pas in 2020 worden gerealiseerd. Voor dat jaar is € 299.500 begroot.
- De verwachting is dat deze middelen voldoende zijn om de doelstellingen te realiseren.

Vanaf april tot en met augustus zijn de volgende ontwikkelingen te melden:

Project 1: ICT-landschap hervormen

Dit project gaat over het uitfasen van Promis en het invoeren van een nieuw tijdsregistratiesysteem WBU als onderdeel van ons financiële systeem Key2Financiën. Ook de koppelingen tussen de diverse systemen (bijvoorbeeld personeelsinformatiesysteem Motion en het zaakstelsel Suite4Omgevingsdiensten) behoren tot dit project.

Na de gemelde tegenslagen in de 1^e bestuursrapportage loopt de urenverantwoording in WBU en de koppeling met S4O nu naar behoren. De rapportages zijn voor een groot deel op orde. De aandacht gaat nu vooral uit naar het op orde krijgen van de facturatie.

Project 2: Informatiebeleidsplan

Het informatiebeleidsplan beschrijft de ontwikkelingen in de markt en de weerslag op de ODBN op het gebied van informatiemanagement. Daarnaast beschrijft het plan projecten om de informatiehuishouding op peil te krijgen, zoals koppeling Basisregistraties, met het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO), of het digitaliseren van personeelsdossiers (doorontwikkeling van Motion, dat valt onder het hervormen van het ICT-landschap, zie hierboven). Het plan zal in het vierde kwartaal geagendeerd worden voor het DB.

De leverancier die na de aanbesteding is geselecteerd, is gestart met de opbouw van de nieuwe ICT-omgeving.

De twee helpdeskmedewerkers die onlangs zijn geworven en nu in dienst zijn van de ODBN, lopen volop mee in dit project. Zij worden zodoende ingewerkt op de toekomstige situatie. De overgang naar een compleet nieuw ICT-platform loopt voorspoedig. De migratie wordt medio november afgerond. De ODBN heeft dan een snellere en stabielere omgeving die klaar is voor toekomstige ontwikkelingen en verdere samenwerking ook digitaal mogelijk maakt.

Project 3: Centraal Planningsbureau

Het Centraal Planningsbureau (CPB) begroot de opdrachten en regelt de allocatie van de werkzaamheden voor toezicht en handhaving in het primaire proces op basis van de werkprogramma's van de deelnemers.

Omdat gebleken is dat het CPB op inhoud de juiste beslissing was, zijn de functies en taken structureel belegd in het definitieve voorstel voor de fijnstructuur. Met de afronding daarvan (zie project 6 Organisatie en Management Ontwikkeling) zijn de taken, het opstellen van de werkprogramma's en inhoudelijke analyses, toegevoegd aan team Financiën wat daarmee wat opschuift richting een bedrijfsbureau. De doorontwikkeling van nieuwe processen en producten is een continu proces en is belegd bij het team Innovatie & Ontwikkeling. De werkverdeling (de derde pijler van het project) is belegd bij team Zaakadministratie (intake). Voor deze taken is nu ook structureel formatie vrijgemaakt. Als project in het kader van het MJOP is het deelproject CPB hiermee succesvol afgerond en structureel ingebed in de organisatie en in de processen.

Project 4: Werving en selectie

Voor dit project werkt de ODBN samen met de 2 andere Brabantse Omgevingsdiensten.

Naast de reguliere werving met een gezamenlijke herkenbare 'smoel' is er een grote wervingscampagne geweest voor Vergunningverleners in Opleiding voor de Omgevingswet. Er hebben 76 kandidaten gesolliciteerd, van hoog niveau. Uiteindelijk zijn er 16 van start gegaan in het traineeship van een jaar, waarvan 10 bij de ODBN en 6 bij de ODZOB. 4 kandidaten gaan starten bij de OMWB, niet in het traineeship maar op een andere plek in die organisatie.

Omdat een goed introductieprogramma essentieel is voor het binden en boeien van nieuwe collega's, en daadwerkelijk effect heeft op te vroege uitstroom, is er een nieuw introductieprogramma gemaakt, dat vanaf september van start is gegaan.

In totaal zijn er sinds begin dit jaar tot half augustus 42 nieuwe collega's gestart, plus 10 VIO's voor de ODBN in september, en er zijn 30 collega's uit dienst getreden.

Project 5: Inrichtingenbestand

Een up-to-date Inrichtingenbestand voorziet de ODBN van basisinformatie voor de planning, allocatie en kostenramingen voor de uitvoering van het primaire proces.

Alle gemeenten hebben opdracht gegeven tot actualisatie van het inrichtingenbestand. Het project zal in het 1e kwartaal van 2020 worden afgerond.

Project 6: Organisatieontwikkeling & Management Development

Met het aangepaste functiehuis wil de ODBN klaar zijn voor de toekomst met een toekomstbestendige organisatie-inrichting en formatie. Op 8 mei 2019 heeft het Dagelijks Bestuur ingestemd met een groot aantal documenten die betrekking hebben op de aanpassing van de organisatie en het functieonderhoud. Met het Georganiseerd Overleg is overeenstemming bereikt over het Oplegprofiel Coördinatie. Er is nog geen overeenstemming bereikt over de Conversietabel. Hierover heeft op 12 september een nader overleg plaatsgevonden tussen een vertegenwoordiging van het DB en de werknemersdelegatie. Het GO komt nog met een formeel standpunt. De Ondernemingsraad heeft op 2 juli 2019 een positief advies uitgebracht met enkele voorwaarden. Deze voorwaarden stroken met de organisatiedoelstellingen en worden opgepakt.

Op 10 juli heeft elke collega van de ODBN een schriftelijk bericht gekregen over de eventuele gevolgen voor zijn/haar functie. De zienswijzeprocedure liep tot 22 augustus 2019. Er zijn uiteindelijk zes zienswijzen ontvangen. Deze worden nu behandeld en ter besluitvorming voorgelegd aan het DB van 30 oktober 2019. De vacatures worden de komende periode opengesteld. Na de zomer wordt het Management Development traject voortgezet.

Project 7: Herziene begroting 2018 en begroting 2019

Project is afgerond

Project 8: Aanpassen gemeenschappelijke regeling ODBN

Tot nu toe hebben alle colleges met uitzondering van één ingestemd met de aangepaste gemeenschappelijke regeling (GR). Definitieve besluitvorming wordt nog steeds dit jaar verwacht waardoor de ingangsdatum 1 januari 2020 is.

Project 9: Doorontwikkeling Planning & Controlcyclus

Voor 2020 is voor het eerst een aparte programmabegroting opgesteld voor de BCA. Een bijkomend effect is dat de zuivere kosten die gemoeid zijn met de BCA taken nu beter in beeld zijn. Hiermee wordt ook een kostendeekkende begroting van de BCA overgedragen aan de Werkorganisatie CGM.

Een nieuwe manier van kredietbewaking met budgethouders en kredietbeheerders lager in de organisatie is procesmatig ingericht. Hiermee wordt tot het einde van het jaar proefgedraaid waarna ook de budgetten per januari worden overgedragen aan de budgethouders.

10. Uniformeren werkafspraken

Een trainee en de nieuwe directiesecretaris pakken samen dit project op.

Het uniforme 'sausje' is al op veel punten over andere projecten en projectonderdelen gegoten. De eerste stap is een inventarisatie van de huidige werkafspraken en waar vanuit oogpunt van efficiëntie en duidelijkheid uniformering gewenst is. De komst van de Omgevingswet maakt het nog meer noodzakelijk om uniforme afspraken te maken.

2.4.3 Financiële afwijkingen

Toelichting afwijkingen

Programma	Begroting	Begroting	Realisatie	Prognose	Verwacht saldo
Bedrijfsvoering	2019	na wijziging	medio 2019	2019	2019
Inzet personeel (bedrijfsvoering)	4.927.000	5.047.000	2.354.700	4.935.400	111.600
Opleidingen en loopbaanbeleid	264.000	264.000	315.200	402.300	-138.300
Dienstreizen / woon-werk	350.000	350.000	165.800	284.200	65.800
Overig (personeel)	181.000	181.000	114.000	162.700	18.300
Inhuur personeel (ziekte)	120.000	0	0	0	0
Organisatie*	101.000	101.000	85.900	115.300	-14.300
Extern onderzoek / advies*	130.000	130.000	69.500	120.200	9.800
Reguliere organisatieontwikkeling*	20.000	20.000	10.900	10.900	9.100
Huisvesting en archief	559.000	499.000	196.800	459.000	40.000
Kantoor	275.000	275.000	173.600	250.000	25.000
Informatisering / automatisering	1.085.000	1.085.000	510.000	1.060.000	25.000
Vervoermiddelen	32.000	32.000	20.500	32.000	0
Afschrijvingen	567.000	567.000	0	402.700	164.300
Herhuisvesting	0	145.000	42.500	145.000	0
Claim Attero	0	0	0	17.800	-17.800
Dotaties voorzieningen	0	0	0	1.227.400	-1.227.400
Meerjarenontwikkelplan (MJOP)	926.000	926.000	218.200	926.000	0
Subtotaal bedrijfsvoering	9.537.000	9.622.000	4.277.600	10.550.900	-928.900
Treasury	0	0	0	0	0
Onvoorzien	100.000	100.000	0	0	100.000
Totaal lasten	9.637.000	9.722.000	4.277.600	10.550.900	-828.900
Detachering personeel	100.000	100.000	27.400	46.400	-53.600
Claim Attero	0	0	0	17.800	17.800
Door te belasten overhead aan BCA	0	0	0	255.000	255.000
Diversen	0	0	21.700	21.700	21.700
Organisatieontwikkeling	946.000	946.000	946.000	946.000	0
Subtotaal bedrijfsvoering	1.046.000	1.046.000	995.100	1.286.900	240.900
Treasury	0	0	0	0	
Totaal baten	1.046.000	1.046.000	995.100	1.286.900	240.900
Saldo	-8.591.000	-8.676.000	-3.282.500	-9.264.000	-588.000

Analyse personele lasten (loon- en inhuur)

Het nieuwe functiehuis is medio 2019 vastgesteld. Voor de nieuwe functies kon derhalve niet eerder worden geworven. Daarnaast is terughoudend omgegaan met externe inhuur als gevolg van achterblijvende opdrachtverstrekking met betrekking tot vergunningen, mogelijk een effect van de Pas uitspraak.

Effecten op begroting:

- Het totale voordeel op de personeelsbegroting (loonsom + inhuurkosten) bedraagt € 723.800. Dit voordeel is als volgt verdeeld over de programma's:

Analyse personele lasten (loon- en inhuur)	Begroting	Begroting	Realisatie	Prognose	Verwacht saldo
Bedrijfsvoering	2019	na wijziging	medio 2019	2019	2019
Inzet personeel (bedrijfsvoering)	4.927.000	5.047.000	2.354.700	4.935.400	111.600
Inzet personeel (programma afvalinzameling en -verwerking)	421.000	421.000	130.700	461.000	-40.000
Inzet personeel (fysieke leefomgeving)	14.925.000	15.998.200	7.791.800	15.346.000	652.200
Totaal lasten	20.273.000	21.466.200	10.277.200	20.742.400	723.800

Opleidingen en loopbaanbeleid

Het budget opleidingen en loopbaanbegeleiding 2019 stond grotendeels in het kader van het ontwikkelen van de organisatie. Daar hoort ook bij dat flankerend personeelsbeleid is toegepast en afscheid is genomen van enkele medewerkers. Hier was in de begroting nog geen rekening mee gehouden.

Effecten op begroting:

- Dit heeft ertoe geleid dat deze post met € 138.300 is overschreden. Dit is een incidenteel nadeel.

Dienstreizen / woon-werk

De organisatie heeft geen constante vaste bezetting gekend in 2019. Bij inhuurkrachten maken reiskosten deel uit van een all-in tarief en deze kosten zijn dus impliciet verantwoord onder de post "inhuur personeel".

Effecten op begroting:

- Er wordt een positief saldo van € 65.800 verwacht. Dit voordeel is incidenteel. Het vast te stellen vervoersplan heeft geen effect op 2019. De structurele gevolgen daarvan zijn nog niet bekend.

Overig (personeel)

Onder deze post vallen kosten met betrekking tot externe ondersteuning op gebied van o.a. personeelsdossiers, kosten voor werving en selectie, arbo diensten en maatregelen en overige zorgkosten zoals bijvoorbeeld BHV en de OR.

Effecten op begroting:

- De positieve incidentele afwijking van € 18.300 komt voort uit diverse kleine afwijkingen.

Inhuur personeel (ziekte)

Bij de structurele loonsomberekening voor de begroting 2019 zijn we uitgegaan van een verzuimpercentage van 4,5%. Omdat we voorzagen dat binnen de ODBN een percentage van 5,5% realistischer was, is incidenteel een bedrag van € 120.000 extra opgenomen. Uit de huidige cijfers blijkt dat het gemiddelde ziekteverzuim in 2019 tot en met augustus op 5,55% staat. Dat is conform de verwachtingen. Het budget is derhalve ingezet ter extra dekking van inhuur wegens ziekte.

Verder is noemenswaardig dat er een dalende trend zichtbaar is.

Onze inzet is erop gericht om onder de norm te blijven van het landelijk gemiddelde voor vergelijkbare organisaties (begroting 2020: 5,5%). Het verzuimpercentage in de afgelopen maanden zit daar ruim onder. Vanaf 2020 wordt er geen extra budget meer voor opgenomen. Het huidig ziekteverzuim wordt voornamelijk veroorzaakt door langdurig verzuim met een somatische oorzaak.

Effecten op begroting:

- Het incidentele extra inhuurbudget is toegevoegd aan de totale loonsom, omdat daar de (extra) inhuurlasten vanwege het hogere ziekteverzuim zijn verantwoord. Dit omdat het ziekteverzuim door de gehele begroting plaatsvindt en niet alleen op programma bedrijfsvoering.

Organisatie, extern onderzoek / advies en reguliere organisatieontwikkeling*

Binnen deze posten zijn de afwijkingen marginaal en deze kennen vele diverse kleinere oorzaken. Deze zijn vooral te wijten aan het efficiënt gebruik van de middelen, en het zuinig en slim omgaan met inkoop van goederen en diensten.

Effecten op begroting:

- Deze posten vertegenwoordigen gezamenlijk een voordeel van € 4.600. In de tabel op zijn deze kleinere afwijkingen *schuingedrukt* en onderstreept.

Huisvesting en archief

Deze post omvat de reguliere huisvesting. De kosten voor herhuisvesting zijn een apart project in de begroting. In 2019 heeft een afrekening plaatsgevonden van het energiegebruik in het pand in 's-Hertogenbosch. Het gaat om een afrekening over de jaren 2017 en 2018 en het voordeel bedraagt € 80.000. Daarnaast vallen de onderhoudskosten van het pand in Cuijk lager uit doordat het reguliere onderhoud op een lager level is gezet vooruitlopend op de aanstaande verkoop. Het gaat om een bedrag van € 35.000.

Archief

De ODBN beschikt in de vestiging in Cuijk over een fysiek archief dat bewerkt en overgedragen moet worden aan het BHIC. Naast dat het een wettelijke verplichting is, is het vanwege de verhuizing noodzakelijk dat het archief wordt overgebracht en bewerkt. Het overbrengen en bewerken van het fysieke archief vindt in 2019 en 2020 plaats. De totale incidentele kosten zijn geraamd op €75.000.

Daarnaast brengt het overbrengen van het archief ook structurele kosten met zich mee. Voor de opslag bij BHIC zijn ook structurele kosten verbonden. De ODBN betaald per strekkende meter € 38,10. De jaarlijkse kosten bedragen € 6.000.

Effecten op begroting:

- Het incidentele effect op de begroting 2019 inzake de huisvestingslasten bedraagt per saldo € 40.000 voordelig. Dit bestaat uit een voordeel van € 115.000 op huisvesting en het incidentele nadeel van € 75.000 op het archief.
- De opslag binnen BHIC heeft een structureel nadelig effect op de begroting 2020 van € 6.000,- per jaar.

Kantoor

Afgelopen jaar zijn alle leasecontracten en servicecontracten van de printers bekeken. Dit heeft er toe geleid dat een servicecontract van een printer is opgezegd. Dit leidt tot een incidenteel voordeel in 2019 van € 25.000.

Effecten op begroting:

- Het incidenteel effect op de begroting 2019 bedraagt € 25.000 voordelig.

Informatisering / automatisering

Door zuinig om te gaan met de beschikbare middelen, is een voordeel ontstaan.

Effecten op begroting:

- Omdat onvoldoende duidelijk is wat de ontwikkelingen op gebied van de nieuwe ICT-omgeving met zich meebrengen, betreft dit een incidenteel effect van € 25.000.

Afschrijvingen

Vanwege uitgestelde investeringen vanuit voorgaande jaren op ICT-gebied (mede door de voorziene overgang naar de nieuwe leverancier) is er dit jaar sprake van onderuitputting van de kapitaallasten van € 93.300.

Ook is in de begroting rekening gehouden met een vervangingsinvestering van een aantal nieuwe voertuigen. De investering heeft echter nog niet plaatsgevonden, omdat de onderhoudskosten relatief laag zijn van de huidige voertuigen. Na de verhuizing naar één locatie zal bekeken worden hoe het wagenpark van ODBN er uit moet komen te zien. Voor 2019 levert dit een incidenteel voordeel op van € 40.000.

Daarnaast is er op het gebied van huisvesting een voordeel van € 31.000 op de kapitaallasten. Ook deze komt voort uit het zuinig zijn met de investeringen op locatie Cuijk vorig jaar met het oog op het project herhuisvesting.

Effecten op begroting:

- De totale onderuitputting van de kapitaallasten bedraagt € 164.300 voordelig.
- Bij de eerste bestuursrapportage 2020 zal een analyse worden gemaakt van de structurele benodigde kapitaallasten.

Claim Attero

Bij de jaarrekening 2018 is een voorziening gevormd voor de claim Attero. De uitspraak is in september 2019 gekomen en is negatief voor de Vereniging van Contractanten Afvalsturing Brabant (VvC ASB) en de Brabantse gewesten. De mogelijkheden om een eventueel ongunstig eindvonnis aan te tasten, werden door de VvC onderzocht. In het najaar 2019 zal de VvC besluiten al dan niet voor vernietiging te gaan. Ondertussen zullen de gewesten de bedragen die de arbiters hebben toegewezen moeten betalen en daarmee kan de voorziening claim Attero vrijvallen in 2019. Tegenover de voorziening is een vordering op de 6 oud-RMB-gemeenten opgenomen bij de jaarrekening 2018

- Na het betalen van de claim (incl. rente) ten laste van de voorziening blijft een bedrag over van €17.800 in de voorziening. Dit bedrag kan vrijvallen ten gunste van de exploitatie 2019. Echter is bij de jaarrekening 2018 voor een zelfde omvang van de voorziening een vordering opgenomen. Op de opgenomen vordering blijft ook een bedrag van € 17.800 staan die niet verhaalbaar is. Dit bedrag wordt afgeboekt ten laste van de exploitatie 2019. Daarmee loopt dit neutraal in de begroting 2019.

Dotatie voorziening wachtgeldverplichting

Als gevolg van de reorganisatie van 2016 lopen in 2019 de 'Van Werk naar Werk' Trajecten af. Dit heeft voor drie medewerkers niet het gewenste resultaat gehad. Voor hen is een ontslagprocedure opgestart. Deze medewerkers hebben recht op een WW uitkering. De totale WW lasten zullen maximaal € 1.227.400 bedragen. Conform de BBV voorschriften moet hiervoor een voorziening worden getroffen. Voorgesteld wordt deze voorziening te voeden vanuit de Algemene Reserve. De onttrekking uit de Algemene Reserve heeft echter invloed op de weerstandratio.

In de begroting 2019 lag deze ratio net boven de interne richtlijn van 1,0. Ten opzichte van het risicoprofiel in de begroting 2019 met de nieuwe geprognosticeerde stand van de algemene reserve, zou de ratio terugzakken naar 0,4. Bij de jaarrekening 2019 zal een actualisatie van het risicoprofiel afgezet worden tegen de beschikbare weerstandsmiddelen om de daadwerkelijke ratio te bepalen.

Effecten op begroting:

- In 2019 wordt een incidentele storting van € 1.227.400 opgenomen in de voorziening wachtgeldverplichting. Voorgesteld wordt dat dekking plaatsvindt vanuit de algemene reserve.

Detachering

In 2019 is vanwege een neerwaartse trend deze begrotingspost al naar beneden bijgesteld van € 150.000 naar € 100.000. Een deel van de detacheringsbaten zit tevens in programma fysieke leefomgeving onder “aanvullende verzoektaken” van zowel deelnemers als niet-deelnemers. Ook dit bedrag blijkt niet haalbaar te zijn. De focus ligt immers ook op het binnenhalen van de juiste mensen voor onze organisatie, niet op het uitlenen daarvan. Mede daarom is dit ook reeds in de begroting 2020 verwerkt.

Effecten op begroting:

- Het effect op de begroting is € 53.600 nadelig. Dit is een incidenteel effect omdat hier in de begroting 2020 al rekening mee is gehouden.

Overhead BCA

De doorbelasting van de overhead aan de BCA was niet begroot voor 2019 in de administratie van de ODBN. Wat het effect hiervan is voor de begroting BCA wordt nader toegelicht in hoofdstuk 2.3 Programma Afvalinzameling.

- Het door te belasten bedrag bedraagt € 255.000,- voor 2019.

Diverse baten

Met name vanwege afrekeningen vanuit eerdere boekjaren waar in de begroting geen rekening mee was gehouden, realiseren we incidentele baten.

- Dit leidt tot een positief effect voor 2019 van € 21.700.

3. OVERIGE ONDERWERPEN

3.1 Urenanalyse

Benodigde declarabele uren

Inclusief SSiB 3.0 is er een formatie van 266 fte opgenomen in de begroting, waarvan 206,4 fte in het primair proces. Hierdoor is, rekening houdend met een declarabiliteit van 1.350 uur per fte, voor de uitvoering van de verschillende programma's afgerond 279.000 uur beschikbaar. De ruimte die maximaal wordt benut voor overheadformatie is 23%. Voor 2019 komt dat neer op maximaal 59 fte.

Programma's 2019	begroting 2019	2019 gewijzigd	realisatie 31-7	Prognose einde jaar	Vershil
Vergunningverlening	62.500	62.500	33.056	55.746	-6.755
toezicht & handhaving	71.300	71.300	42.626	72.136	836
totaal basistaken	133.800	133.800	75.682	127.881	-5.919
Vergunningverlening	41.000	41.000	15.809	34.350	-6.650
toezicht & handhaving	18.300	18.300	11.373	19.246	946
overige verzoektaken	21.500	21.500	16.532	29.647	8.147
totaal verzoektaken	80.800	80.800	43.714	83.243	2.443
aanvullende opdrachten	28.500	28.500	8.696	14.717	-13.783
totaal individuele opdrachten	243.100	243.100	128.092	225.841	-17.259
collectieve taken	6.680	6.680	4.742	6.800	120
samen sterk in Brabant	8.920	21.610	12.803	22.258	648
sanering verkeerslawaaai	400	400	1.304	3.300	2.900
klachten / crisispiket	200	200	0	75	-125
totaal regionale programma's	16.200	28.890	18.849	32.433	3.543
Programma Fysieke Leefomgeving	259.300	271.990	146.941	258.274	-13.716
bestuurscommissie afvalinzameling	6.500	6.500	3.945	7.277	777
vereniging van contractanten	400	400	207	350	-50
beheer en nazorg stortplaatsen	400	400	0	20	-380
Programma Afvalinzameling / verwerking	7.300	7.300	4.152	7.647	347
Meerjarenontwikkelplan*	0	0	1.225	4.473	4.473
Programma Bedrijfsvoering	0	0	1.225	4.473	4.473
TOTAAL 2019	266.600	279.290	152.318	270.394	-8.896

* Voor het MJOP is een bedrag geraamd, maar een raming in uren is niet opgenomen.

Toelichting

Het lagere aantal declarabele uren is onder andere te verklaren door achterblijvende vergunningverlening, maar het beeld over de deelnemers is daarin wisselend. Het aantal aanvragen dat binnenkomt is lager, wellicht ten gevolge van de stikstofproblematiek. Binnen vergunningverlening zien we een verschuiving optreden van het inrichtinggebonden en het besluit bodem kwaliteit naar het beoordelen van asbestinventarisatierapportages. Daarnaast zien we dat de terugloop binnen vergunningverlening deels gecompenseerd wordt door meer inzet van uren op toezicht en handhaving en voor een deel op de overige verzoektaken binnen het werkprogramma.

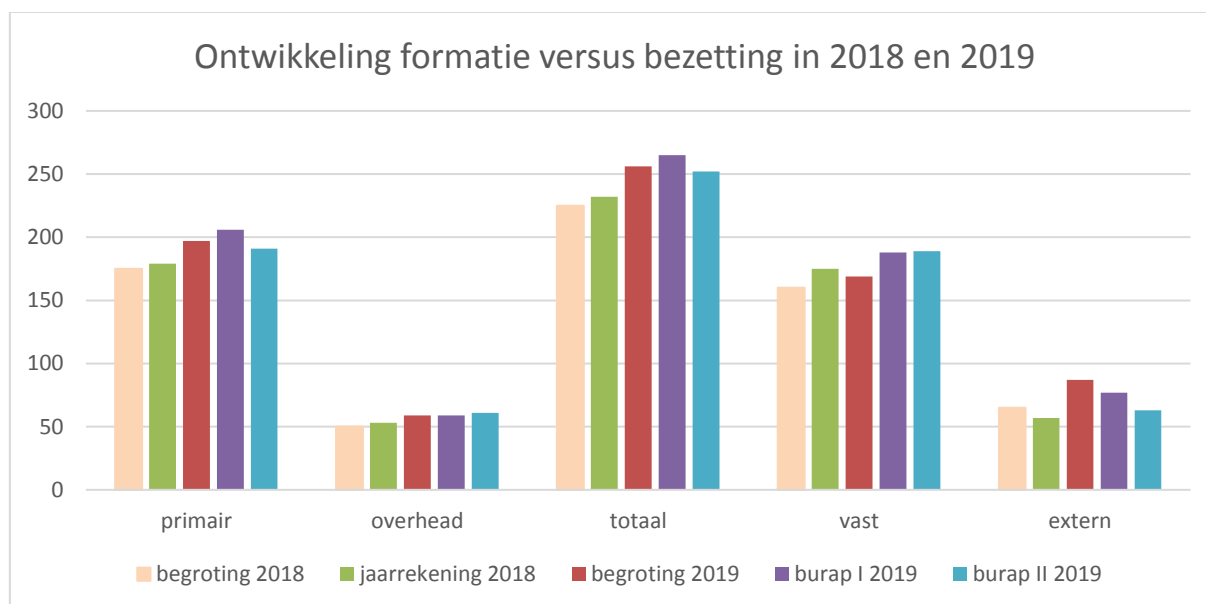
We lijken ook een andere ontwikkeling te zien, namelijk dat de basistaken worden verdrongen door de verzoektaken. In 2020 gaan we onderzoeken of dit beeld klopt en wat hiervan de oorzaak is. Indien het een autonome ontwikkeling betreft zullen we met voorstellen komen om de uitgangspunten van het geprogrammeerd toezicht te heroverwegen.

Verder zien we dat de aanvullende opdrachten sterk achterblijven bij de begroting. Deze post is het meest lastig te begroten omdat deze puur afhankelijk is van klantvragen die lastig vooraf in te schatten zijn. In het laatste halfjaar wordt er een nadere analyse gedaan naar de oorzaak van deze achterblijvende vraag.

Dit heeft een direct raakvlak met besparingen op de loonsom: hoe lager de vraag, hoe lager de daarvoor ingezette flexibele schil.

Formatie en bezetting

De formatie – inclusief tijdelijke uitbreiding i.v.m. SSiB 3.0 – bedraagt 265 fte. In onderstaande grafiek zijn de ontwikkelingen uit 2018 (begroting versus jaarrekening) en 2019 (begroting versus 1^e en 2^e bestuursrapportage) in beeld gebracht:



Het aantrekken van vast personeel heeft ertoe geleid dat afscheid genomen kan worden van (duurdere) inhuurkrachten. Verhoudingsgewijs ziet deze ontwikkeling er als volgt uit:

	Begroting 2019: 1 september 2019	1 ^e Bestuursrapportage 1 mei 2019	2 ^e Bestuursrapportage 1 augustus 2019
Vaste medewerkers	66%	71%	75%
Externe inhuur	34%	29%	25%

3.2 Investeringsen

In dit hoofdstuk wordt opvolging gegeven aan de uitputting van een aantal investeringen. Deze investeringen hebben betrekking op informatisering en automatisering en vallen derhalve binnen programma bedrijfsvoering.

Nieuwe investeringen	Begroot 2019	Realisatie tot en met juli 2019	Prognose 2019	Saldo 2019
Aanschaf laptops	125.000	43.689	65.494	59.506
Aanschaf smartphones	130.000	102.459	122.459	7.541
Verbeteren WIFI	30.000	0	30.000	0
Aanschaf Thin Clients (werkstations - computers)	175.000	0	175.000	0
Totaal	460.000	146.148	392.953	67.047

Er zijn in 2019 kredieten opgevoerd voor ICT-investeringen ter hoogte van € 460.000. Omdat deze investeringen niet geheel kunnen worden afgerond in 2019, lopen deze door in 2020, waardoor de kapitaallasten van die investeringen pas in 2021 gaan tellen. De hoogte is nog onzeker omdat kosten zowel in Q4 2019 als Q1 2020 kunnen vallen. Daarom zal de daadwerkelijke mutatie op de kapitaallasten pas bij de eerste bestuursrapportage 2020 worden verwerkt. Het door te schuiven krediet is minimaal € 67.000 en maximaal € 300.000.

Effecten op begroting:

- Bij de jaarrekening 2019 wordt een overzicht gepresenteerd van de definitieve uitputting van de kredieten en wordt aangeven welke kredieten in 2019 afgesloten kunnen worden. Het overhevelen van de restantkredieten wordt ter besluitvorming aan u voorgelegd.

3.3 Reserves

In deze paragraaf wordt u nader geïnformeerd over het verloop van de reserves omdat het taakveld reserves als dekking voor de exploitatie geldt. Het taakveld wordt formeel buiten de programma's gepresenteerd.

In onderstaande tabel worden de mutaties in de reserves gepresenteerd, die de exploitatie raken. Onder de tabel worden de ontwikkelingen nader toegelicht in afwijking van de begroting. Tot slot wordt het verloop van de reserves op de balans voor 2019 gepresenteerd.

Mutaties ODBN Reserves	Begroting 2019	Begroting 2019 na wijziging	Realisatie medio 2019	Prognose 2019	Verwacht saldo 2019
Reserves					
Storting in reserves	-946.000	-16.545.000*	-15.599.000	-16.545.000	0
Onttrekking uit reserves	946.000	16.653.000*	15.539.000	18.208.400	1.555.400
Saldo	0	108.000	-60.000	1.663.400	1.555.400

**Door het grote positieve jaarrekeningresultaat 2018 (vanwege het opheffen van voorzieningen) is een groot bedrag gestort in de algemene reserve en vandaaruit weer doorgestort naar verschillende bestemmingsreserves. Dit veroorzaakt een relatief grote omvang van zowel de stortingen als de onttrekkingen.*

Reserves:

De afwijkingen op de reserves van € 1.555.400 vanuit bovenstaand overzicht worden hieronder toegelicht:

Algemene reserve

Voor het vormen van een voorziening wachtgeldverplichting wordt voorgesteld om € 1.227.400 te onttrekken uit de algemene reserve. Een nadere toelichting voor het vormen van een voorziening wachtgeldverplichting vindt u in het programma bedrijfsvoering.

Effecten op begroting:

- In 2019 wordt een incidentele onttrekking van € 1.227.400 gedaan uit de algemene reserve en dit bedrag te storten in de voorziening wachtgeldverplichting. Hiermee verloopt deze mutatie neutraal in de begroting 2019.

Bestemmingsreserve ISV

Bij de jaarrekening 2018 is de voorziening ISV omgevormd tot een bestemmingsreserve ISV. De reserve wordt ingezet om de aanpak van de geluidsanering van hoog belaste woningen langs drukke wegen te kunnen dekken. In het AB van 10 juli 2019 is besloten om een budget beschikbaar te stellen van € 2.500.000 voor de uitvoering van de sanering van de restant van de A-lijst woningen en voor de opzet van een projectorganisatie. Tevens is besloten om de kosten te dekken uit een incidentele onttrekking aan de bestemmingsreserve ISV ter hoogte van de werkelijke kosten (gemaximeerd op € 2.500.000). Voor 2019 is de verwachting dat € 328.000 aan werkelijke kosten wordt gemaakt en voor 2020 € 2.172.000. De bedragen worden zoals besloten gedekt uit de bestemmingsreserve ISV.

Effecten op begroting:

- De geprognosticeerde kosten voor het project ISV voor 2019 bedraagt € 328.000 en voor 2020 € 2.172.000. Deze bedragen worden gedekt door de bestemmingsreserve ISV en verlopen daarmee neutraal in de begroting 2019 en 2020.

Verloopoverzicht 2019 Reserves

Het verloop van de reserves in 2019 wordt in onderstaande overzicht weergegeven. Het gaat daarbij om de reserves op de balans. Toevoegingen zijn geprognosticeerde stijgingen en onttrekkingen zijn geprognosticeerde dalingen van de reserves. Bij de jaarrekeningen worden de daadwerkelijke (resultaatafhankelijke) reservemutaties bepaald en geboekt. Het saldo van de totale stortingen en onttrekkingen is € 1.664.000 en dat sluit aan bij het saldo op het taakveld reserves (zie tabel in hoofdstuk 1.2).

Verloop reserves	stand	resultaat	toevoeging	onttrekking	stand
Bedragen in € 1.000	31-12-2018	2018			31-12-2019
Reserves					
Algemene reserve ODBN	1.832	7.483	0	8.471	844
Totaal algemene reserve	1.832	7.483	0	8.471	844
Bestemmingsreserve vakantiedagen	249		0	0	249
Bestemmingsreserve organisatieontwikkeling	0		946	946	0
Bestemmingsreserve ISV	0		6.726	328	6.398
Bestemmingsreserve huisvesting	0		554	145	409
Totaal bestemmingsreserves ODBN	249	0	8.227	1.419	7.057
Bestemmingsreserve BCA	589	400	0	436	553
Bestemmingsreserve egalisatie voorraad tariefzakken	0		436	0	436
Totaal bestemmingsreserves BCA	589	400	436	436	989
Totaal reserves	2.670	7.883*	8.662	10.326	8.889

*Het resultaat is zowel een onttrekking als een storting in de exploitatie.